

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de Siberiabrug-noord met inbegrip van de landhoofden en bijhorend bedieningshuis in Antwerpen

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 12.3.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 oktober 2013 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen Siberiabrug-noord in Antwerpen;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 september 2014;

Gelet op het ministerieel besluit van 28 oktober 2014 houdende termijnverlenging van het ontwerp van lijst van de als monument te beschermen Siberiabrug-noord in Antwerpen;

Overwegende het verzoek van de minister om de bouwfysische toestand van de brug te onderzoeken door middel van bijkomend materiaal-technisch onderzoek;

Overwegende dat inspecties werden uitgevoerd in april 2015 waarbij vastgesteld werd dat de bestaande bouwfysische gebreken het behoud van de brug niet uitsluiten, een restauratie van de historische brugconstructie nog tot de mogelijkheden behoort en de technieken om dergelijke restauratie duurzaam te kunnen uitvoeren voorhanden zijn;

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten:

Wegens de industrieel-archeologische waarde als monument:
Siberiabrug-noord met inbegrip van de landhoofden en bijhorend bedieningshuis, gelegen in Antwerpen, Siberiastraat zonder nummer
bekend ten kadaster:
Antwerpen, 7de afdeling, sectie G, perceelnummer 1338/16A en zonder perceelnummer
zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door de volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

Industrieel-archeologische waarde:

Door zijn ligging op de grens van het 19de eeuwse havengebied, aan het noordelijke eindpunt van het langgerekte Kattendijkdok, tussen het Suezdok en Amerikadok, heeft de Siberiabrug-noord een markante en betekenisvolle locatie tussen de oude en de nieuwe haven en fungeert het als een scharnierpunt met een sterke beeldwaarde.

De Siberiabrug-noord is een goed bewaard en steeds zeldzamer wordend voorbeeld van een ophaalbrug, meer bepaald van het type basculebrug, subtype Strauss, daterend van 1938-1943. De naam refereert aan de Amerikaanse ingenieur Joseph B. Strauss (1870-1938), bekend vanwege zijn bijdrage aan de bouw van de vaste hangbrug, de Golden Gate Bridge (1937) in San Francisco. Samen met de firma "Strauss Bascule Bridge Co" ontving J.B. Strauss een patent op zijn type basculebrug op 20 juni 1911. De geklonken stalen brugconstructie werd uitgevoerd door de SA "Les Ateliers Métallurgiques-Nivelles". De uitvoering gebeurde onder leiding van ingenieur-architect M. Delens (Gent). Zowel in constructiemethode, architecturale vormgeving als mechanische werking vormt de Siberiabrug-noord een gaaf en representatief exemplaar van het type. De belangrijkste onderdelen zoals de uit samengestelde vakwerkprofielen bestaande brugklap, de ballastkist en de machinekamer met inbegrip van de volledige uitrusting, bleven bewaard. De werking van dit brugtype berust op een vervormbaar parallellogram met één onbeweeglijke basis.

Het voor bescherming voorgestelde exemplaar behoort thans tot één van de oudste en de enige in dit gedeelte van de haven bewaarde voorbeeld. De typologische selectie van de Siberiabrug-noord dient tevens gekaderd te worden binnen het geheel van een aantal beschermde bruggen met een andere en soms oudere typologie in de nabije omgeving nl. de Willembrug, de Nassaubrug en de Mexicobridgen. De Siberiabrug-noord kenschetst en vervolledigt de diversiteit van de bruggen in het Antwerpse havengebied en is een illustratie van de internationale ontwikkelingen en technologische inventiviteit in de bruggenbouw in de loop van de voorbije 200 jaar en meer bepaald tijdens het interbellum.

Samen met het tegelijkertijd gebouwde bedieningshuis in een zakelijke interbellumstijl, vormt de brug een samenhangend, functioneel afleesbaar geheel.

Bovendien ligt deze brug in de onmiddellijke omgeving van het beschermde historisch en industrieel-archeologisch waardevolle Kattendijkdok en vormt ze een belangrijk relict dat de ensemble- en contextwaarde van de bepalende haveninfrastructuur in dit stadskwartier, geëvolueerd vanaf het midden van de 19de eeuw tot in de 20^e eeuw, vervolledigt. Met haar industrieel-archeologische waarde sluit het behoud van de brug perfect aan bij de aanhoudende opwaardering van het eilandje.

Het nabijgelegen bedieningshuis alsook de landhoofden maken integrerend deel uit van het te beschermen geheel en worden mee opgenomen in de afbakening.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De voorschriften bepaald in hoofdstuk 6 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en hoofdstuk 6 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.

Brussel,

28 APR. 2015

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS